

Lästips från myndigheterna

Några lästips för dig som har blivit intresserad under seminariet ”Kloka val i vardagen – seminarium om antibiotikaresistens arrangerad av Riskkollegiet och sex myndigheter. Här får du information för vidare läsning inom olika områden. I de fall där materialet även finns utlagt på Internet finns länkadresser som är hämtade från respektive myndighets webbsida 2011-03-29.

Från WHO

WHO:

<http://www.who.int/en/>

Världshälsodagen 2011:

<http://www.who.int/world-health-day/en/>

Patientsäkerhet, Ren vård är säkrare vård:

<http://www.who.int/gpsc/en/index.html>

WHO har också en rådgivande grupp i frågor om övervakning av resistens och antibiotikaanvändning inom djurhållning, veterinärmedicin och humanmedicin. antibiotikafrågor, AGISAR.

Information om AGISARs arbete finns på:

http://www.who.int/foodborne_disease/resistance/agisar/en/index.html

Från OIE – Världshälsoorganisationen för djur

OIE (Office International des Épizooties) är den internationella organisationen för djursjukdomar. Den samlar standarder och rekommendationer i två kodsamlingar för landlevande respektive vattenlevande djur (Terrestrial animal health code respektive Aquatic animal health code). För landlevande djur finns vägledning för övervakning av förbrukning av antibiotika, övervakning av antibiotikaresistens, ansvarsfull användning av antibiotika samt för riskanalys och motsvarande är under utveckling för akvatiska djur. Standarder finns även för djurskydd, och för . OIE ger också ut manualer för diagnostiska tester för de båda djurkategorierna.

Koderna och andra dokument om antibiotika kan sökas på:

<http://www.oie.int>

OIE har också tagit fram en vägledning för god sed i djurproduktion för god livsmedelssäkerhet.

http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Food_Safety/docs/pdf/GGFP.pdf

Från Codex

Codex, eller Codex Alimentarius Commission (CAC) som det egentligen heter, är en mellanstatlig organisation som bildades i början av 1960-talet av FN-organen FAO och WHO i syfte att ta fram internationella regler – standarder – för säkra livsmedel, redlighet i livsmedelshanteringen och frihandel med livsmedel. Det regelverk som standarderna samlats i kallas Codex Alimentarius. Inom Codex har man antagit en vägledning för hur man i uppfödningssledet kan motverka antibiotikaresistens (CAC/RCP 61-2005 Code of practice to minimize and contain antimicrobial resistance). Nyligen har också en stor internationell arbetsgrupp tagit fram en vägledning för riskanalys avseende livsmedelsburen antibiotikaresistens (Alinorm REP11/AMR). Det rådde vid sista arbetsgruppsmötet 2010 en stor enighet, och förslaget väntas antas under 2011.

Dessa och andra Codex-dokument kan sökas på:

http://www.codexalimentarius.net/web/index_en.jsp

Från Arbetsmiljöverket

Om skydd mot smitta i arbetet kan du läsa på Arbetsmiljöverkets webbplats, www.av.se, där finns information och föreskrifter, bl.a. Mikrobiologiska arbetsmiljörisiker- smitta, toxinpåverkan, överkänslighet (AFS 2005:01)

Från Jordbruksverket

På Jordbruksverkets webbplats finns information om antibiotikaresistens hos djur.

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/omdjurenblirsjuka/antibiotikaresistens.html>

På webbplatsen finns också information om läkemedel till djur.

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djurhalsopersonal/lakemedelfordjur.html>

På denna sida kan du läsa mer om läkemedel för djur samt en länk till Rapporten om Försäljning av djurläkemedel 2009.

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djurhalsopersonal/lakemedelfordjur/tillhandahallandeavlake-medel.html>

På hemsidan finns också länkar till andra myndigheter m.m.

Från Kemikalieinspektionen

Ett bekämpningsmedel måste vara godkänt av Kemikalieinspektionen för att få säljas i Sverige. Bekämpningsmedel definieras i miljöbalken som en kemisk eller biologisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (14 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)).

Ett bekämpningsmedel kan antingen vara en biocidprodukt eller ett växtskyddsmedel.

Biocidprodukter används för att motverka skadliga organismer. Exempel på biocidprodukter är träskyddsmedel, desinfektionsmedel, myggmedel, råttbekämpningsmedel och båtbottnfärger. Svensk lagstiftning kring biocidprodukter baseras på EU:s biociddirektiv 98/8/EG. Antibakteriella medel är biocidprodukter.

På KemIs webbplats finns information om biocidprodukter

http://www.kemi.se/templates/Page_____6069.aspx

På EU-kommissionens webbplats finns information om biocidprodukter och EUs biociddirektiv

<http://ec.europa.eu/environment/biocides/index.htm>

På webbplatsen för EU-kommissionens institut för hälsa och konsumentprodukter finns ytterligare information om biocidprodukter

<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/biocides/>

I vägledningsdokumentet för produktgodkännanden (Technical Notes for Guidance, TNsG) finns ett kapitel om resistens

http://ecb.jrc.ec.europa.eu/DOCUMENTS/Biocides/TECHNICAL_NOTES_FOR_GUIDANCE/TNsG_ANNEX_I_INCLUSION/TNsG_Product_Evaluation_Annex_I_Inclusion_Chapter_Resistance.pdf

EU-kommissionens vetenskapliga kommitté om uppkommande och nya identifierade hälsorisker (the Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks - SCENIHR) har publicerat två åsikter om antibiotikaresistens och biocidprodukter:

- Assessment of the Antibiotic Resistance Effects of Biocides http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_021.pdf
- Research strategy to address the knowledge gaps on the antimicrobial resistance effects of biocides http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_028.pdf

EU-kommissionens vetenskapliga kommitté om konsumentssäkerhet (the Scientific Committee on Consumer Safety - SCCS) har publicerat en åsikt om triklosan:

- Opinion on triclosan - Antimicrobial Resistance http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_023.pdf

KemI har tagit fram ett PM som delvis handlar om antibakteriella substanser i varor:

- Antibakteriella substanser och azofärger i varor. PM 5/05, KemI http://www.kemi.se/upload/Trycksaker/Pdf/PM/PM5_05.pdf

År 2001 presenterades en information om samverkan mellan fem myndigheter kring antibakteriella tillsatser:

- Initiativ mot antibakteriella tillsatser i konsumentprodukter. Rapport om samverkan mellan Kemikalieinspektionen Konsumentverket Livsmedelsverket Läkemedelsverket och Smittskyddsinstitutet, Mars 2001 http://www.kemi.se/upload/Trycksaker/Pdf/Antibaktrapport_2001.pdf

Från Livsmedelsverket

På Livsmedelsverkets hemsida under Frågor och Svar/Säker mat/ kan du läsa om livsmedelsburen antibiotikaresistens. Där finns även länk till:

Riskprofil: Livsmedel som spridningsväg för antibiotikaresistens (2009).

Om livsmedelsburen antibiotikaresistens ur ett EU-perspektiv finns mer att läsa i:

Scientific Opinion of the Panel on Biological Hazards on a request from the European Food Safety Authority on food borne antimicrobial resistance as a biological hazard (2008) The EFSA journal 765:1 87, se www.efsa.europa.eu

Från Smittskyddsinstitutet

Swedres - årlig rapport med statistik över antibiotikaförbrukning och antibiotikaresistens. Rapport och populärvetenskaplig sammanfattning finns på: www.smi.se

Läkemedelsverkets och Stramas behandlingsrekommendationer för öppenvård, broschyr (2010), www.lakemedelsverket.se eller www.strama.se

MRSA i samhället, Förslag till handläggning baserat på befintligt kunskapsunderlag och svenska erfarenheter, juni 2010 Strama, www.strama.se

Förslag till framtida nationella övervakningssystem för antibiotikaresistens, antibiotikaförsäljning och förskrivningsorsaker, Rapportering av Stramas och Smittskyddsinstitutets regeringsuppdrag, levererat den 18/11 2008. <http://www.smittskyddsinstitutet.se/upload/Publikationer/nationella-overvakningssystem.pdf>

ESBL-resistens hos tarmbakterier - förslag till åtgärdsprogram, december 2007 Strama, www.strama.se

Luftvägsinfektioner hos förskolebarn, handläggning i öppenvård, broschyr av Katarina Hedin, www.strama.se

Hygienrond i förskolan, broschyr av Marianne Bengtsson och Kerstin Mannerquist http://www.bok.nu/Marianne_Bengtsson_och_Kerstin_Mannerquist/Hygienrond_i_forskolan

Smitta mindre i förskolan, information till föräldrar 2009 av Kerstin Mannerquist.

http://www.gothiaforlag.se/se/butik/amnesomraden/?ew_101_cat_id=1524&ew_101_p_id=52767&content=true&searchparam1=serial=72056701

Föräldrautbildning om barn infektioner och antibiotika på BVC, av Smittskyddssjuksköterska Birgitta Jönsson och barnsjuksköterska Lisa Ernstsson i Halland (2009). Finns tillgängligt på: <http://www.regionhalland.se/sv/vard-halsa/for-vardgivare/smittskydd/strama/strama-bvc/>

Förkyld, tips och råd vid snuva, hosta och halsont, broschyr, www.strama.se

Det finns mer att läsa om resistenta bakterier och vårdhygien på Smittskyddsinstitutets webbplats, <http://www.smittskyddsinstitutet.se/amnesomraden/antibiotikaresistens/> samt <http://www.smittskyddsinstitutet.se/amnesomraden/vardhygien/>

Från Socialstyrelsen

Förslag till utveckling av strategin mot antibiotikaresistens och vårdrelaterade infektioner (2011).

Vårdgivarnas arbete med vårdhygien - Resultat av Socialstyrelsens tillsyn (2011).

Smitta i förskolan – En kunskapsöversikt (2008).

Att förebygga vårdrelaterade infektioner – Ett kunskapsunderlag (2006).

Ovanstående dokument finns tillgängliga på webben:
<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer>

Basal hygien inom hälso- och sjukvården m.m. Föreskrifter (SOS 2007:19)
Socialstyrelsens författningssamling finns tillgänglig på
<http://www.socialstyrelsen.se/sosfs>

Det finns mer att läsa om resistenta bakterier och vårdhygien på smittskyddssidorna,
<http://www.socialstyrelsen.se/smittskydd/vardhygienochresistens>

Från Statens veterinärmedicinska anstalt

På SVAs hemsida finns information om antibiotikaresistens hos djur:
<http://www.sva.se/sv/navigera/Djurhalsa/Antibiotikaresistens/>
Se olika underrubriker i listan till vänster.

Där hittar du också länkar till olika publikationer, till exempel:
SVARM: Rapporter från Svensk Veterinär Antibiotikaresistensmonitorering med uppgifter om försäljning av antibiotika för djur och om resistens. Nästa rapport (för 2010) kommer i juni.

Antibiotika och djur i Sverige 2009. Nästa rapport (för 2010) kommer i juni 2011.

Temanummer av SVAvet: ”Antibiotikaresistens – en global smitta”.
SVAvet nr1, 2007

På SVAs webb hittar du också länkar till relevanta dokument från olika EU myndigheter och länkar till andra länders resistensövervakningsprogram.